

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum X. Sanè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

votum simplex religionis profitemur; tunc autem, si determinatè vovit in hoc Ordine aut monasterio se professurum, obligatur eo voto; nisi ad strictiorè Ordine transire malit, quod liberè facere potest, vel nisi per dispensationè consequatur licentiam in alia æquali, aut laxiore religione, vel monasterio profitendi, qua de re dixi *tit. tra. 5. c. 6. 6. q. 3.*

Quæritur hîc, utrùm necessarium sit, ut annus probationis in habitu regulari peragatur. Affirmat hîc *Gloss. v. in eadem v. ff. Sylv. v. religio 5. q. 5. Sanchez. l. 5. c. 7. n. 29.* quia magna pars austeritatis est in habitu, & ideo non potest censerî probatus, qui habitum non gestavit. Sed *Abbas hie n. ult. negat*, esse de substantia probationis, ut aliquis habitum gestet *argum. c. penult. dist. 64.* ubi dicitur, si aliquis converti desiderat, probetur prius in Laico habitu: consentit *cap. 3. caus. 17. q. 2.* & regula 58. S. Benedicti. Respondeo, & dico primò: Annus probationis per se, & substantialiter non requirit susceptionem habitus regularis. Ita etiam docet Suarez *t. 5. de religione lib. 5. c. 13. n. 5.* Ratio talis est, quia tempus probationis per se, & sua-pte naturâ non postulat omnia probandi media, cum partim ex consuetudine monasterij, partim ex arbitratu prælati pendeat, quinam probandi modi adhibeantur, si in regula Ordinis determinatè non præscribuntur, sicuti nec regula S. Basilij, nec regula S. Benedicti præcepit, ut monasterij habitum gerant, sed potius contrarium, ut in vestibus, quas attulerunt, probentur; itaque dicendum, tempus probationis tunc incipere, cum aliquis ex consensu suo, & consensu, seu acceptione Prælati suscipitur ad novitiorum, seu probantium statum, secundùm regulam, & consuetudinem Ordinis aut monasterij.

Notandum secundò. In plerisque religionibus, Ordinis regula, vel consuetudo exigit, ut utriusque sexus regulares probationis tempus incipiant, suscepto habitu regulari, Ita notavit *Glossa in cap. unico*

dist. 63. Huc etiam Trident. Concil. respexit *Sess. 25. c. 15. de regularibus. Nec si minore tempore, quàm per annum, post susceptum habitum, in probatione steterit, ad professionem admittatur*: quia videl. in religionibus plerisque consuetudo est, ut cum susceptione habitus novitiatus inchoetur; & nominatim quidem in regula Ordinis S. Francisci præceptum esse, ut certo habitu novitij induantur, testis est *Rodrig. 2. 3. q. 15. a. 9. c. 10.*

CAPITULUM X.

Sanè.

PARAPHRASIS.

Quidam in Ecclesia Aromatenſi Canonico- rum Regularium professionem fecerat, sed postea fugiens à quodam Abbate in monachum susceptus est; quæsitum est ex Alexandro III. quid agendum? Responder, si monasterium, in quo jam versatur, majoris religionis, sive strictioris observationis est, ipsum ibi relinquendum; sin minus, ad priorem Ecclesiam esse compellendum.

SUMMARIUM.

Canonicus Regularis transire potest ad Ordinem monachalem, si strictior in eo sit observantia.

Notandum. Canonicus Regularis transire potest ad Ordinem monachalem, dummodo in monasterio, ad quod se confert, strictior sit observatio.

Obijcitur *cap. primum cum sequentibus causâ 19. q. 3.* ubi severè interdicitur, ne regulares Canonici monachi fiant. Responderetur cum *S. Thoma 2. 2. q. 189. a. 8. ad secundum.* id decretum fuisse secundùm veteris Ecclesiæ morem, quando monachi Clerici non erant, nec divina ministeria tractabant, & ideo descensus videbatur, si quis ex Regulari Canonico monachus fieret: verùm, inquit *S. Thomas, si monachi sint*

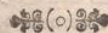
Ddd

Cle-

Clerici sacris mysterijs obsequentes, habent id, quod est Canonico Regularium, cum maiore austeritate.

Addidi autem in norando: dummodo in monasterio &c. quia non sufficit, ut Ordinis institutum, & regula arctior sit, sed requiritur præsens observatio; etenim ut transitus ad aliam religionem concessus sit, fieri debet non ex levitate, sed maioris boni zelo, is autem zelus & bona conscientia præcedens tunc apparet, si regularis observatio in monasterio, ad quod aliquis transiit, strictior sit; alioquin verò præstat, imò ex vi professionis quisque obligatur, ut in prima vocatione persistat, cum mutationes & transitus inconstantia iudicium præbeant, & raro in melius proficere sinant, quæ de re *S. Thomas cit. a. 8. in corpore*; & pulchre *Andreas hic n. 1.* ubi advertit, licet Ordo Prædicatorum profiteatur regulam *S. Augusti*, tamen propter adjectas constitutiones, & ejus temporis observantiam, videri strictiorem, quàm Ordinem monachorum, & ideo transitum Prædicatoribus concessum non esse.

Vice versa à regula tradita, quòd ab Ordine monachorum non sit transitus concessus ad Canonicos regulares, excipe, si accadat, ut in Ordine monachorum, seu ubi arctior regula est, eà non observatà, remissiùs, & laxius vivatur, quàm apud Canonicos regulares, qui habent laxiorem regulam, tunc transire licet ad religionem minorem, ut à *Ioann. And. v. 3.* melius observatur. Opus tamen est in hoc casu, ut saltem in eadem Provincia, aut patria monasterium ejusdem Ordinis non reperiatur, in quo regula servatur, sicuti notat *hic Abbas n. 7.* faciliùs enim permittitur transitus de monasterio ad monasterium ejusdem Ordinis, quàm Ordinis diversù. Vide etiam Sanchez *lib. 6. mor. c. 7. q. 3. c. 11.*

CAPITULUM XI.

Significatur.

PARAPHRASIS.

Relatum est Alexandro III. quòd ante ætatem 14. ætatis timore Ludimaginibus habitum in monasterio acceperit; hoc intellecto mandat Papa, si ita res sit, beat, & ante expletum 14. annum non receperit, ut à voto professionis, quod dicitur edidisse, absolutus pronuntietur: sin autem à parentibus oblatus sit, vel 14. annum ætatis implevit, cum Religionem intravit, habitumque accepit, vel si professionem à se prius habuit, post 14. ætatis annum ratam habuit, ad eandem, vel aliam Religionem trahere compellatur.

SUMMARIUM.

Impubes à parentibus oblatus monasterio recedere non potest ante pubertatem.

Notandum primò. Si impubes à parentibus monasterio oblatus sit, recedere non potest ante pubertatem. Ita *hic & in cap. 6. sequente hoc tit.* Secus est, si impubes absque patris, aut tutoris oblatione ingressus fuit, sicuti *Gl. hic do. de. a. parentibus.*

Notandum secundò. Votum solemniter legitimam ætatem, post adeptam, ratificari potest, sed opus est ratione expressa *cap. 1. hoc tit. in 6.*

CAPITULUM XII.

Cum virum.

PARAPHRASIS.

Puella impubes à parentibus monasterio oblata fuit, & licet quandoque contraxerit, tamen cum pubes facta est, habitum, & votum professionis accepit, tunc contradixisse evidenter constat, sed postea egressa militi se matrimonio conjunxit: quæritum est, num ad matrimonium